

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XI. Fides divina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

graviter peccat contra charitatem. Vid. ibid. num. 17. & 18.

CAPUT XI.

Prop. XVI. & XVII. ab Innoc. XI. Sc.
Fides Divina.

1. PROP. 16. *Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, & secundum se.*

PROP. 17. *Satis est, actum fidei semel in vita elicere.*

De tempore, quo homo obligetur ad eliciendum actum fidei, diximus lib. 1. cap. 1. vide ibi n. 5. & 11.

2. Et interea pondera, Authores prima propositionis non negare dari præceptum credendi, sed solum fidei actum non cadere sub speciali præcepto, & secundum se, obligatione proveniente ab ipso præcepto fidei, quod non est opus repetere, sed ex ibi dictis falsitas est manifesta; & patet, tum ex decreto Innocentii, tum etiam, ex quo in credendo fit aliqua specialis honestas, propter quam quis per se obligatur ad credendum, quæ Deus revelavit Ecclesiæ; nam ex terminis apparet esse valde decens, ac conveniens naturæ rationali credere propositioni à Deo revelatæ, quando sufficienter proponitur ut sic revelatæ, absque ulla rationabili causa dubitandi, tamen si pro tunc nulla detur obligatio eliciendi alium actum supernaturalium distinctum ab illo fidei, & apparet ex terminis esse valde indignum non credere tum illam propositionem, propter gravissimam injuriam quæ Deo irrogatur: ergo obligatio credendi oritur, quandoque ex ipsa virtute fidei, &

actus credendi cadit sub præcepto speciali, & secundum se, adeo ut omittens tunc credere directè peccet contra fidem; quemadmodum, quia ex terminis apparet esse conveniens, & valde decens naturæ rationali castè vivere, & indecorum non castè vivere: obligatio castè vivendi oritur ex ipsa virtute castitatis, & hujus actus cadit sub præcepto speciali ipsius castitatis, adeo ut non castè vivens directè contra castitatem peccet, de necessitate in Confessione explicandum.

3. Secunda verò propositionis Authores cum dixerunt, *satis est actum fidei semel in vita elicere*, videntur de obligare fideles ab omni debito, sive per se, sive per accidens eliciendi actum fidei, & consequenter à debito quoque sperandi, diligendi, orandi, à perceptione Sacramentorum, ab adimplemento præceptorum supernaturalium, & omni alio actu supernaturali, ac meritotio vitæ æternæ; nam fides supernaturalis præsupponitur ad omnem alium actum supernaturalem, tamquam lumen dirigens, atque regulans, & cognitio proportionata supernaturalitati actus, & proponens objectum, circa quod sic supernaturaliter operandum: propterea dicitur fundamentum, & radix justificationis, supernaturalitatis, & bonorum operum: etenim nullus v. g. spe Theologica sperare potest æternam beatitudinem, nisi credat æternam beatitudinem esse bene operantibus promissam; nec Deum super omnia diligere dilectione supernaturali, nisi credat Deum esse summum bonum propter se super omnia diligendum: nec orare pro animabus Purgatorii, nisi cre-

dat esse Purgatorium: nec adorare Eucharistiam, nisi credat in Hostia ritè consecrata esse verè, & realiter Christi Corpus: nec Sacramentum Pœnitentiæ cum fructu recipere, nisi credat esse in Ecclesia per Sacramentum Pœnitentiæ remissionem peccatorum: & ex his ad alia discurras; ergo, qui fideles deobligat ab obligatione credendi, eos itidem deobligat à quolibet alio actu supernaturali, & omne opus bonum tollit. Et ita renovatur error negantium necessitatem bonorum operum, vel assentium opera ordinis naturalis esse gratiæ, & vitæ æternæ meritoria; quod jam tamquam erroneum, & hæreticum habetur ab Ecclesia proscripsum: de quo fufius Theologi.

Quæ satis videntur, ut Confessarius valeat pœnitentem instruere circa errorem à præfatis Authoribus in allegatis propositionibus assertum; propterea ad alia pro praxi descendendo, & remisso examine de fidei necessitate, ac credendorum necessitate, tum necessitate mediæ, tum præcepti ad cap. 14. num. 7. & cap. 39. breviter aliqua de ipsius fidei divinæ natura propono.

4. Sed quæritur, quid sit fides divina?

Resp. Habitualis, est habitus supernaturalis per se à Deo infusus, inclinans intellectum ad firmiter credendum vera esse, quæ Deus summè verax revelavit Ecclesie. Actualis verò, est assensus firmus, seu actus supernaturalis, quo intellectus firmiter credit vera esse, quæ Deus summè verax revelavit Ecclesie Catholice.

ca, & hæc hominibus proponit esse à Deo revelata. Ex qua descriptione hæc habet Confessarius, nimirum, quod, ut quis fide divina credat, necesse est, ut credat propter illam causalem: quia Deus summè verax revelavit, & Ecclesia Catholica proponit esse à Deo revelata; & hinc curabit suos pœnitentes instruere de modo eliciendi actum fidei, hoc est, propter illam causalem; in qua conjunctur motivum formale fidei, & conditio sine qua non crederemus: divina veracitas revelans est motivum formale, & propositio Ecclesie est conditio. Propterea eliciens hunc actum fidei: firmiter credo Deum esse Trinum, & Unum, quia Deus summè verax revelavit, & Ecclesia proponit esse à Deo revelatum: si interrogetur: quare credis: respondet, tamquam per motivum formale: quia Deus summè verax revelavit: & tamquam per conditionem sine qua non: quia Ecclesia id proponit credendum, vel esse à Deo revelatum.

5. Sed quæritur, an credens unum articulum, quia Deus dixit, & discredens alium credat fide divina, & Theologica?

Resp. Negativè, nam fides divina, & Theologica debet assentiri omnibus, quæ Deus dixit, & revelavit Ecclesie Catholice, cum ratio formalis, sub qua fide Theologica creditur, sit: quia Deus revelavit Ecclesie Catholice. Idinc Calvinista, qui credit Deum esse Trinum, & Unum, non propterea in fide divina credit, quia Deus dixit Ecclesie Catholice; nam Deus, etiam dixit Ecclesie: Corpus Christi esse in Eucharistia: Roma.

Romanum Pontificem esse Ecclesia Catholicam caput: Ecclesiam Catholicam esse veram Christi Ecclesiam, & alia, quæ Calvinista negat; sed fide humana credit propter suum privatum iudicium, quo sibi persuadet Deum hoc potius revelasse, quam illud; & ideo hæreticus est, contumaciter ab Ecclesia recedens per errorem contra fidem cum pertinacia, quatenus non credit omnibus articulis fidei, quos Deus Ecclesia Catholica revelavit, & Ecclesia eos proponit esse credendos, & à Deo revelatos; ideo in eo habitus supernaturalis fidei Catholice non reperitur; nam, quamvis non quovis peccato fides ipsa amittatur, ut contra hæreticos definit Trid. sess. 6. can. 2. de iustif. tamen est certum, ipsam totam demeritorie destrui per unicum actum fidei contrarium, seu cum Deus revelans offenditur cum pertinacia, non credendo alicui articulo ab ipso revelato, & per Ecclesiam proposito, non minus ac charitas tota demeritorie auferatur per unum actum peccati, quando graviter offenditur Deus in uno solo præcepto.

6. Sed quaeritur, an hæreticus sit à Confessione iudicandus Petrus, qui in Confessione se accusat: Pater: credo Corpus Christi esse sub Hostia ritè consecrata, sed non sub illis, super quas N. Sacerdos concubiniarius, & publicus peccator verba consecrationis profert?

Resp. Vel iudicat hostiam à Sacerdote N. esse ritè consecratam, vel sibi persuadet eam ritè non consecrasset; si primum, certè hæreticus est, non credens sub illa esse Corpus Christi, nam cum tota ratio formalis, propter quam fide Theologica cre-

dimus, sit: quia Deus summe verax revelavit Ecclesia catholica: & Deus ecclesie revelaverit sub hostia ritè consecrata esse Corpus Christi, qui id pertinaciter non credit, hæreticus est; sed Petrus iudicat N. Sacerdotem Hostiam ritè consecrasset, & non credit sub ea esse Christi Corpus, ergo hæreticus est; in ista enim universalis sub Hostia ritè consecrata est Corpus Christi, revelantur omnes particulares, nimirum: quod sub hac, & illa Hostia ritè consecrata est Christi Corpus; quemadmodum in ista universalis omnes resurgimus, est revelata hæc particularis: Petrus resurget: & in ista: omnis ritè, & canonicè electus in Christi Vicarium, & Petri successorem, est Christi Vicarius: revelatur hæc particularis, quod Clemens XI. feliciter regnans, ritè, & canonicè electus, est Christi Vicarius, & Petri successor.

Si verò iudicat eum ritè non consecrasset, interrogandus est; an ideo iudicet, quia credit, Sacerdotem in mortali existentem, tametia verba consecrationis cum debita intentione supra debitam materiam proferat, ritè non consecrare, & tunc hæreticus est per definita à Trid. sess. cit. can. 1. de baptis. ubi: si quis dixerit, ministrum in peccato mortali existentem, modo omnia essentialia, qua ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum, pertinent, servaverit, non conficere, aut conferre Sacramentum: anathema sit. Ad validitatem enim Sacramenti non requiritur status gratiæ in Ministro, licet exigatur, ut licitè conficiat, ut fides docet, & tenent communiter DD.

Quòd si alia ex ratione, ut ex odio, & malo animo, quem erga ipsam nutrit,

moveatur ad iudicandum eum hostiam ritè non consecrassè, gravissimè peccat, temerè, & absque fundamento iudicando tam grande scelus de Sacerdote Catholico: ex lege enim charitatis tenemur semper bene de proximo præsumere, nisi rationabili fundamento constet oppositum.

7. Quæritur. *Accedit penitens petens à Confessario, scire opto: an, cum ego elicio actum fidei, ad quem per accidens teneor, ratione nimirum præcepti de elicienda contritione de peccatis commissis, satisfaciam obligationi per se eliciendi actum fidei, ad quem teneor ex vi præcepti fidei?*

Resp. Affirmativè; nam, qui vovit jejunium, ad quod aliàs ex præcepto tenebatur, satisfacit & voto, & præcepto, dum jejunat; qui die festo pulsatus gravi tentatione luxuriæ, persuadet sibi remedium ad superandam tentationem esse audire Missam illo die: si Missam audiat, implet præceptum de Missa audienda die festo, & vitandi peccatum luxuriæ, ergo, qui elicit actum fidei, ad quem tenetur per accidens, seu quia sine eo non potest v.g. de suis peccatis conteri, sicut oportet, satisfacit obligationi per se eliciendi actum fidei: ratio est, quia licet præceptum credendi præcipiat per se, independentè ab alio præcepto suum actum in quibusdam casibus, ut *lib. & c. 1.* diximus, & ad minus sex in anno, non prohibet tamen, quin eliciatur, dum urget præceptum eliciendi actum alterius virtutis; ideo, qui die Dominico audit sacrum, ratione cuius tenetur, etiam elicere actum fidei, & credere Corpus Christi, quod adorat, contineri in Hostia consecrata,

satisfacit, etiam obligationi per se credendi; nam verè actum fidei elicit, & non verificatur, quod actum fidei omiserit. Unde, qui ultima Dominica bimestris audit sacrum, & actum fidei elicit credendo in Hostia consecrata esse Corpus Christi, in Confessione non debet se accusare in eo bimestri actum fidei, ad quem tenebatur ratione præcepti fidei, non eliciisse, quia verè credidit, sed de aliis peccatis. Quæ doctrina est Confessario non parum utilis, ad sedandos scrupulos dubitantium, quando impleant præceptum credendi.

CAPUT XII.

Prop. XVII. ab Innoc. XI. Et. Confessionis fidei præceptum.

I. PROP. 18. *Si à potestate publica, quis interrogetur, fidem ingenue confiteri, ut Deo, & fidei gloriosum consulo: tacere, ut peccaminosum per se, non damno.*

In præsentì capite occasione propositionis damnatæ sunt aliquæ difficultates solvendæ occurrentes circa externam confessionem, & professionem fidei: propterea Confessarius sciat, actum fidei alium esse internum, externum alium: internum definivimus *cap. præterito n. 1.* Externus itaque est: *quo verbis, signis, aut nutibus exterioribus profitemur nos habere actum illum internum, & credere Mysteria fidei à Deo revelata Ecclesie Catholica.*

2. Quæritur, *an detur præceptum confitendi, & profitendi fidem exterius?*

Resp. Affirmativè; & est duplex, aliud

affir-